

UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

PROBLEM WYZNACZANIA WYTRZYMAŁOŚCI NA ŚCINANIE GRUNTÓW PRZEJŚCIOWYCH

6. WPGI
2017 17-20.10
RZESZÓW

6. OGÓLNOPOLSKIE SYMPOZJUM
WSPÓLCZESNE PROBLEMY
GEOLOGII INŻYNIERSKIEJ W POLSCE

dr inż. Katarzyna Stefaniak
dr Robert Radaszewski

Instytut Geologii; Pracownia Geologii Inżynierskiej i Geotechniki

Cel i struktura prezentacji

Przegląd wybranych czynników powodujących różną charakterystykę gruntów przejściowych, w zakresie ich wytrzymałości na ścinanie [τ_f] :

- dobór metody badawczej,
- sposób interpretacji „surowych” danych,
- prędkość ścinania.

Sygnalizacja potrzeby opracowania metodyki badań gruntów przejściowych w formie spójnej „Instrukcji badań”.

Grunty przejściowe – informacje ogólne

„Grunty o zawartości frakcji iłowej, poniżej 20%, których parametry geotechniczne są charakterystyczne zarówno dla gruntów spoiстых, jak i sypkich”

(Kezdi, 1971)

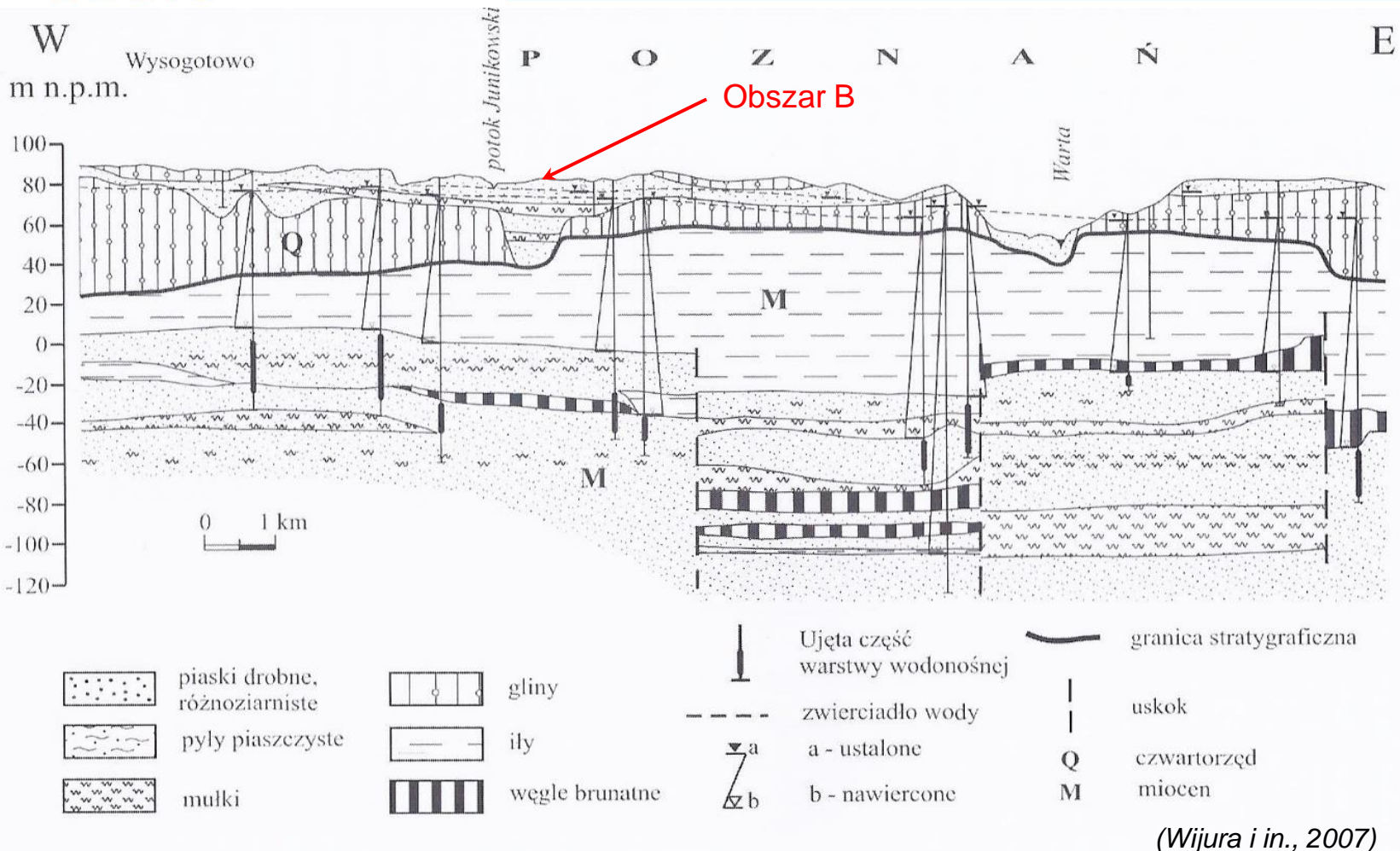
WYBRANE PROBLEMY / OGRANICZENIA
W BADANIACH GRUNTÓW PRZEJŚCIOWYCH

JAKOŚĆ PRÓBEK – POBÓR I PREPARATYKA
(duża wrażliwość strukturalna)

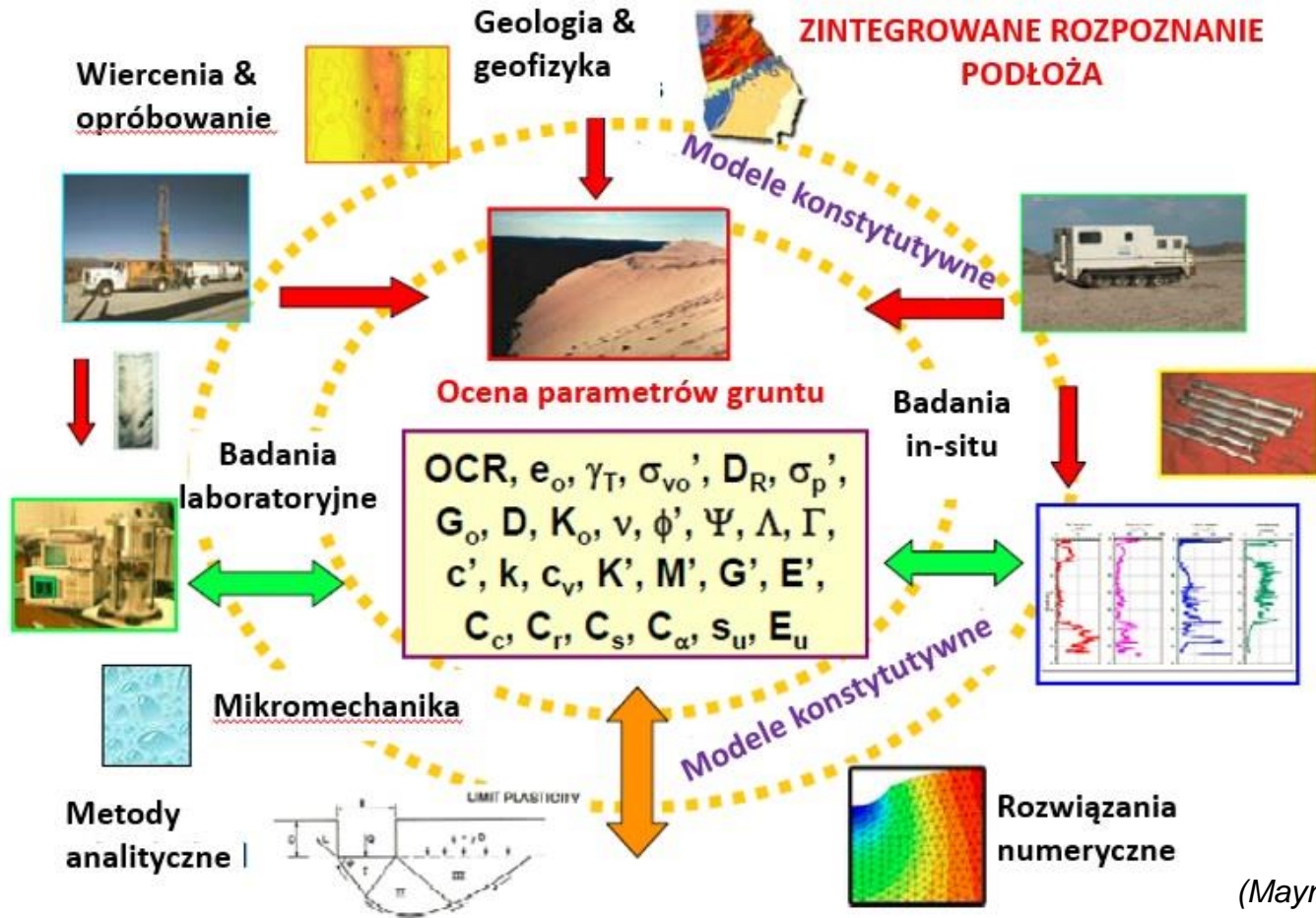
WIARYGODNOŚĆ GRANIC KONSYSTENCJI
I OPISU STANU GEOTECHNICZNEGO

PRZYJĘCIE WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DRENAŻU
PODCZAS BADAŃ

Przedmiot i lokalizacja badań

Metody badań

(Mayne, 2006)

Wyniki badań podstawowych

Obszar	Liczba oznaczeń	Wilgotność naturalna	Granica plastyczności	Granica płynności*	Wskaźnik plastyczności	Stopień plastyczności	Zaw. CaCO ₃
	<i>N [szt.]</i>	<i>W_N [%]</i>	<i>W_P [%]</i>	<i>W_L [%]</i>	<i>I_P [%]</i>	<i>I_L [-]</i>	<i>[%]</i>
A	20	13,01÷14,90 śr. 14,51	9,41÷10,77 śr. 10,35	15,39÷15,89 śr. 15,61	5,25÷6,21 śr. 5,67	0,45÷0,72 śr. 0,65	3 – 5**
B1	20	17,90÷18,55 śr. 18,12	15,96÷16,10 śr. 16,05	21,79÷26,34 śr. 24,49	5,77÷10,17 śr. 8,41	0,20÷0,38 śr. 0,29	16,17÷22,0 śr. 18,49
B2	10	21,57÷21,70 śr. 21,63	17,74÷19,00 śr. 18,32	27,38÷27,97 śr. 27,66	8,81÷10,01 śr. 9,34	0,30÷0,39 śr. 0,35	4,60÷5,10 4,80

**grunty : o niskiej plastyczności, piaszczyste lub pylaste (siSa, ciSa, saSi, ciSi),
o konsystencji plastycznej (o. „B”) lub miękkoplastycznej (o. „A”),
normalnie konsolidowane (NC)**

Wyniki badań wytrzymałości na ścinanie

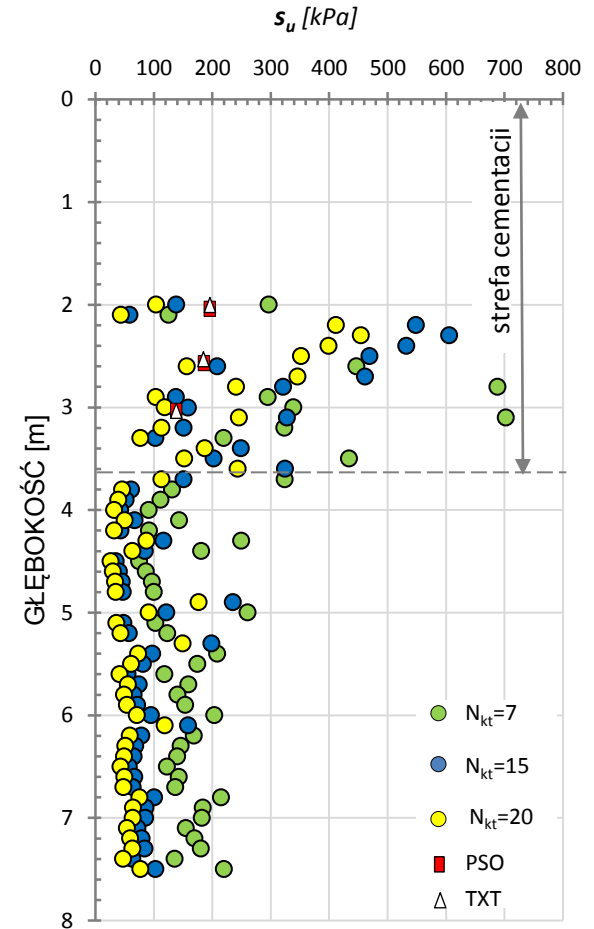
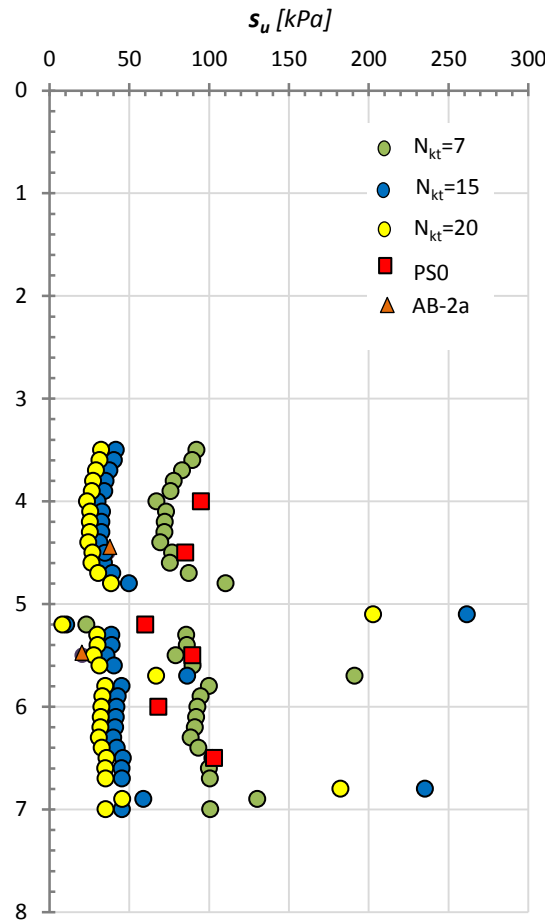
obszar „A”

obszar „B”

$$S_u = \frac{q_t - \sigma_{v0}}{N_{kt}}$$

Powell i Quarterman (1988)
Nkt: 10-20
Młynarek i Wierzbicki (2007):
Nkt: 10 (NC), Nkt: 30 (OC)
Stefaniak (2015):
Nkt: 7 (NC), Nkt: 15,5 (OC)

$$\tau_{PSO} = \frac{2 \cdot M_{max}}{\pi \cdot D_v^2 \left(H_v + \frac{D_v}{3} \right)}$$

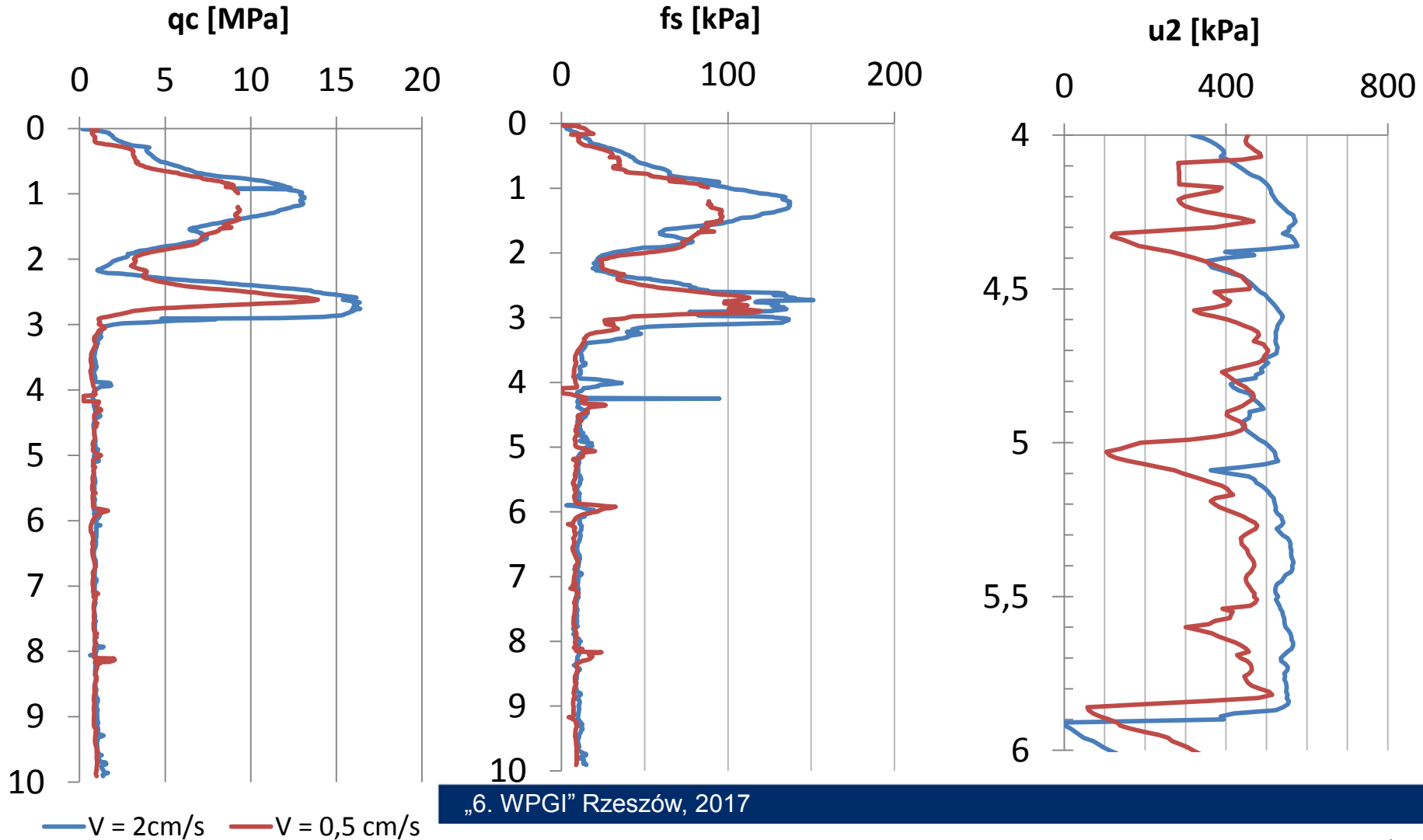
A podobno:
„od przybytku głowa nie boli” ???

„6. WPGI” Rzeszów, 2017

Wyniki badań

Prędkość penetracji sondy CPTU, a charakterystyka podłoża

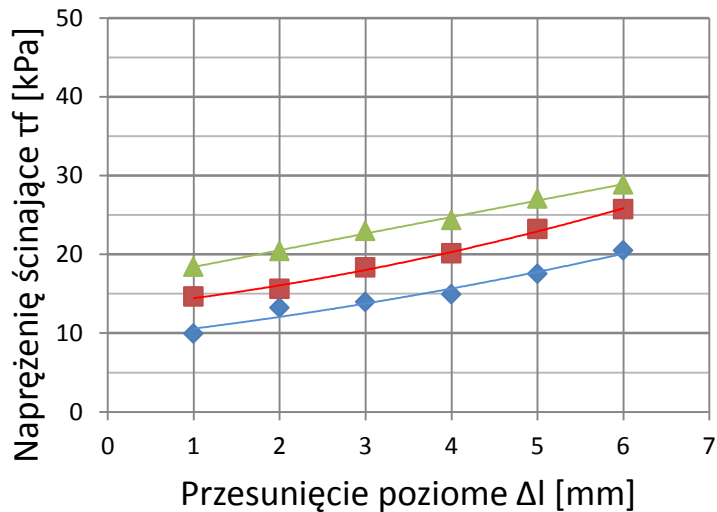

„6. WPGI” Rzeszów, 2017

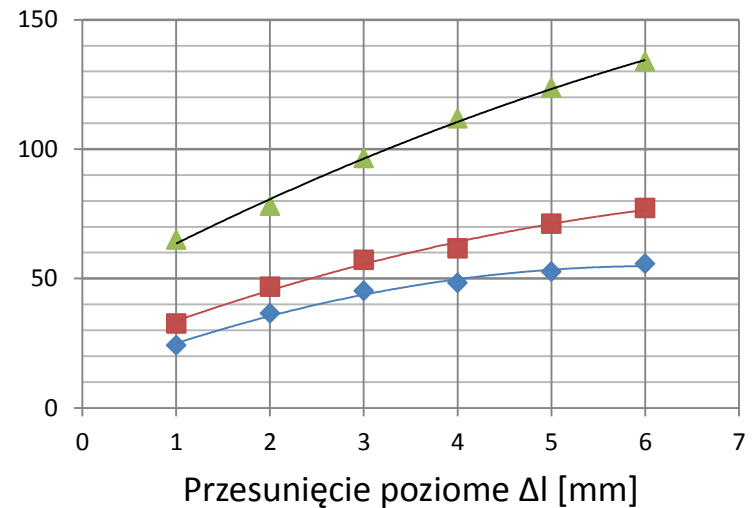

Prędkość ścinania, a wytrzymałość na ścinanie (przykładowe dane z badań w AB-2a – w.b.2 4,5-4,7)

$\sigma_n = 50$ [kPa]

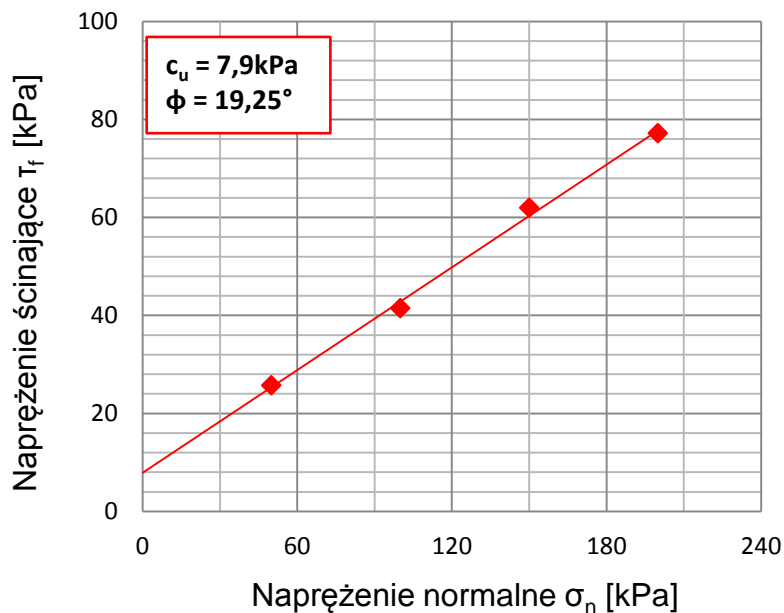

$\sigma_n = 200$ [kPa]

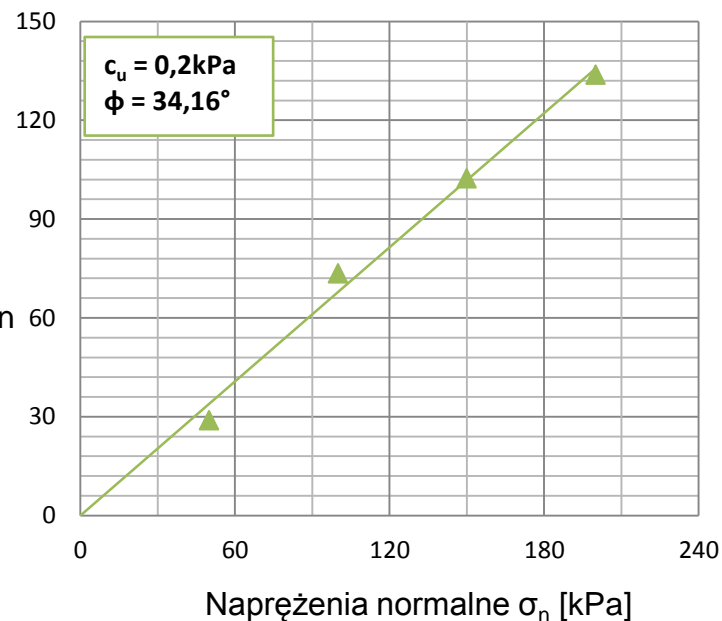
Wyniki badań

Prędkość ścinania, a wytrzymałość na ścinanie (przykładowe dane z badań w AB-2a – w.b.2 4,5-4,7)

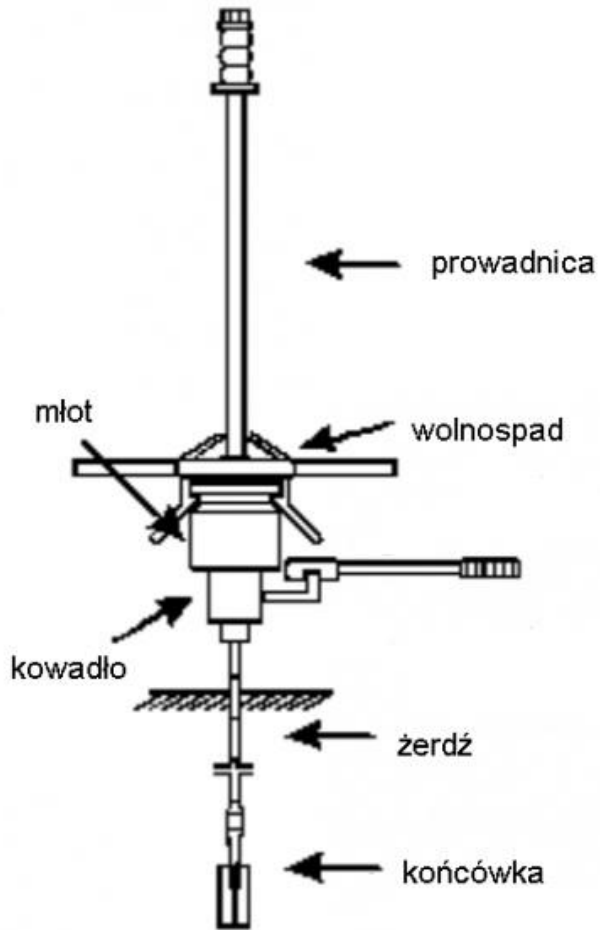

■ 1 mm /min

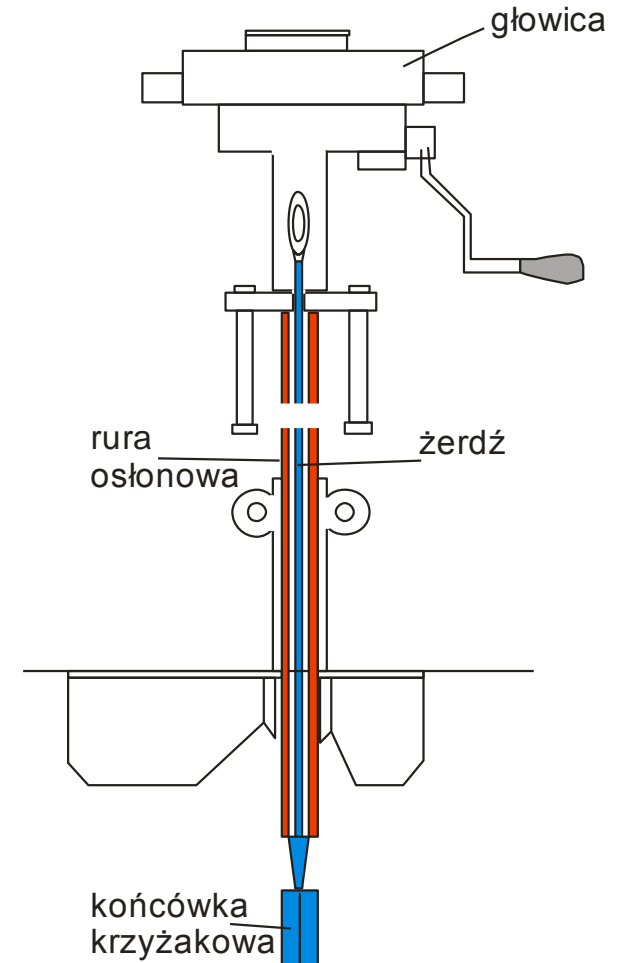
▲ 0,1 mm /min

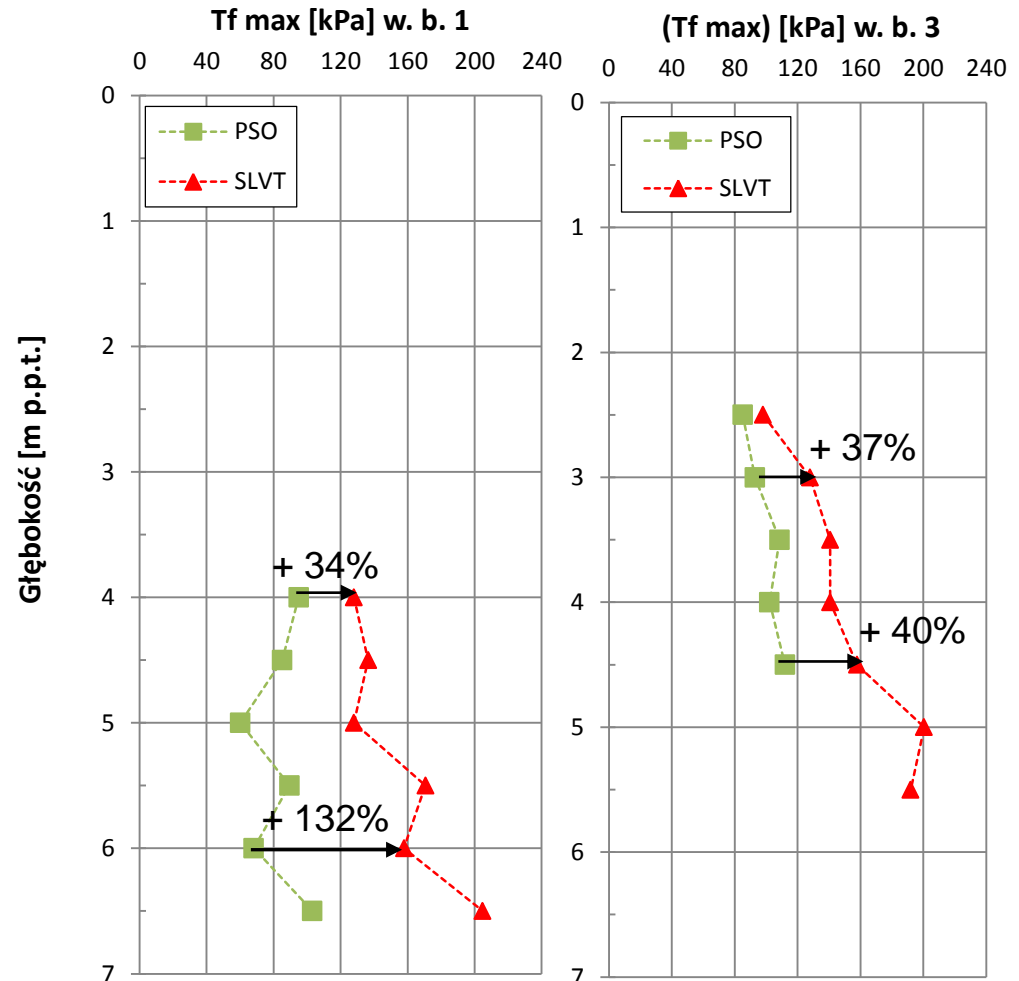
Krzyżakowe sondy obrotowe

SLVT $\neq$ PSO

Wyniki badań: PSO vs SLVT

Podsumowanie

- Zastosowane w badaniach, normowe metody, dają różne wartości wytrzymałości na ścinanie bez odpływu [s_u]. Różnice te są nawet 4-ro krotne!!!
Czy to wystarczający powód do podjęcia działań nad wypracowaniem odrębnej metodyki badań gruntów przejściowych?
- Szerokie możliwości interpretacji roboczych wyników CTPU powodują istotne różnice wartości [s_u] w badanych gruntach przejściowych. Wstępne rezultaty wskazują, aby dla „słabych” gruntów przejściowych przyjmować niższą niż zalecana w literaturze wartość $N_{kt}=7$.
- Wskazuje się na możliwość roboczego wykorzystania wyników PSO, jako „referencyjnych” danych do interpretacji badań CPTU.
- Warunki ścięcia (w szczególności jego prędkość) decydują o rezultacie wytrzymałości na ścinanie analizowanych gruntów. Ich optymalizacja powinna być bardziej precyzyjna.
- Sonda SLVT to tylko namiastka klasycznej sondy obrotowej. Umożliwia jedynie wychwycenie lokalnych, względnych zmian wytrzymałości gruntów w podłożu.

tekst artykułu: *Przegląd Geologiczny*, vol. 65, nr 10/2, 2017, 864-872.

Dziękując za uwagę zapraszamy do dyskusji

6. WPGI
2017 17-20.10
Rzeszów